

autor / author: Ing. Lukáš Babický

vytvořeno / created: 01. 07. 2022

Criminal compliance program společnosti MONZAS, spol. s r.o.

MONZAS

KODEX CCP

1. ÚVOD

Criminal compliance program (dále jen **CCP**) je systém interních opatření a postupu vedoucích k zajištění prevence detekce a reakce na případná protiprávní jednání, který je součástí firemní kultury společnosti MONZAS, spol.s r.o. (dále jen společnost **MONZAS**) a slouží k zabránění trestného činu či přestupku v souvislosti s činností společnosti MONZAS, případně k odvrácení takového trestného činu či přestupku. Každý je povinen jednat legálně vždy v souladu s tímto programem a porušení tohoto programu oznámit svému nadřízenému.

Oznamování podezření na porušení CCP je možné učinit několika způsoby zaručujícími důvěrné oznamování, které jsou uvedeny v tomto Kodexu CCP a jsou dostupné všem zaměstnancům. Pro řádné oznámení porušení tohoto programu nemůže být oznamující osoba jakkoli postížena.

Tento Kodex CCP je závazný pro statutární orgány, vedoucí zaměstnance, zaměstnance i osoby v obdobném pracovním vztahu ke společnosti MONZAS (dále jen „zaměstnanci“). Jeho nedodržování může být kvalifikováno jako závazné porušení povinností vyplývajících z právních předpisů, jak je uvedeno v § 52 písm. g) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění.

Všichni zaměstnanci byli s tímto Kodexem v celém rozsahu seznámeni a řádně poučeni o svých právech a povinnostech z toho vyplývajících.

2. PROHLÁŠENÍ (PREAMBULE)

Společnost MONZAS, ve snaze minimalizovat nebezpečí jakéhokoli protiprávního či neetického jednání v souvislosti s činností společnosti, přijímá tento Kodex CCP, který se zavazuje dodržovat a naplňovat. Nulovou tolerancí nelegálního jednání hodlá přispět ke kultivaci obchodních vztahů a k ochraně svobodného, rovného a férového trhu a volné soutěže. Jako moderní společnost, která je významným hráčem na trhu a též významným zaměstnavatelem, si plně uvědomuje svou odpovědnost vůči státu, svým obchodním partnerům i svým zaměstnancům, ale i odpovědnost za jednání svých zaměstnanců a dalších osob jednajících jménem či v zájmu společnosti MONZAS. Výrazem tohoto uvědomění je právě poctivé a veřejně deklarované úsilí vybudovat vyspělou firemní kulturu, v níž nebude místo pro jakékoliv protiprávní či neetické jednání.

Společnost MONZAS prohlašuje, že vždy vykonává svoji činnost v plném souladu se všemi platnými a účinnými právními předpisy i dalšími pravidly slušného, eticky konformního chování. Za tímto účelem má vytvořen soubor vnitřních předpisů, tvořících ucelený a vnitřně koherentní systém zásad, pravidel a opatření souhrnně nazývaných Compliance Program.

Společnost MONZAS deklaruje absolutně nulovou toleranci k trestné činnosti či přestupkům spáchaným jeho jménem, v jeho zájmu nebo v rámci jeho činnosti členem statutárního orgánu nebo jinou osobou ve vedoucím postavení či jiným zaměstnancem.

3. CÍLE CRIMINAL COMPLIANCE PROGRAMU

Primárním cílem CCP je zajistit maximální soulad jednání a chování všech zaměstnanců společnosti MONZAS s právním řádem České republiky, vnitřními předpisy a obecnými etickými zásadami. Prostřednictvím uceleného souboru vzájemně provázaných funkčních pravidel a opatření preventivní i represivní povahy minimalizovat riziko spáchaní trestného činu v souvislosti s činností společnosti MONZAS případně zajistit efektivní odvrácení následku spáchaného trestného činu. Sekundárním cílem je vybudovat vyspělou firemní kulturu, která bude sama o sobě významnou překážkou jakéhokoli protiprávního či neetického jednání, tj. docílit stavu, kdy jsou pravidla CCP všeobecně akceptována a stávají se běžným standardem v každodenním životě společnosti.

Nestrannost a nezávislost plnění Programu je zajištěna vytvořením pozice compliance managera, který je odpovědný pouze statutárnímu orgánu společnosti MONZAS.

4. SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTACE

4.1 INTERNÍ

Hlavním souvisejícím dokumentem je Compliance Program, který je zároveň zásadním nástrojem tohoto Programu v oblasti prevence. Compliance Program je vyjádřením zájmu společnosti MONZAS na maximálně profesionálním a eticky konformním chování a jednání jeho zaměstnanců jak uvnitř tak i směrem ke svým obchodním partnerům a třetím osobám. Definuje jednak obecný soubor zásad chování společnosti MONZAS, a všech jeho zaměstnanců, a jednak protikorupční politiku společnosti MONZAS, čímž vytváří vhodné podmínky pro vybudování vyspělé firemní kultury a pro zajištění eticky a právně konformního jednání ve společnosti MONZAS. Nedílnou součástí Programu je též celý soubor tzv. řízené dokumentace, což jsou interní předpisy upravující pracovní či organizační postupy a pravidla pro jednotlivé odborné oblasti činnosti společnosti MONZAS.

4.2 EXTERNÍ

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění (dále jen „trestní zákoník“).
Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, v platném znění (dále jen „trestní řád“).

Zákon č. 418/2011 Sb. o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, v platném znění (dále jen „ZTOPO“).

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění (dále jen „zákon o přestupcích“).

Veškeré prováděcí předpisy k uvedeným zákonům.

Další zákonné i podzákonné normy upravující jednotlivé oblasti činnosti společnosti MONZAS, zejména pak zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

5. TERMÍNY, DEFINICE, ZKRATKY

5.1 ZÁKLADY TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI A ODPOVĚDNOSTI ZA PŘESTUPKY

Společnost MONZAS klade důraz na to, aby všichni zaměstnanci byli řádně a úplně poučeni a v každém okamžiku znali podmínky vzniku trestní odpovědnosti, skutkové podstaty relevantních trestných činů a přestupků a podmínky vzniku trestní odpovědnosti právnických osob.

Trestní odpovědnost

Souhrn podmínek, při jejichž splnění vzniká trestní odpovědnost pachatele, kterou je míněna povinnost strpět za spáchaný trestný čin sankce stanovené trestním zákoníkem v rámci trestněprávního vztahu, který vznikne spáchaním trestného činu mezi pachatelem a státem. Podmínky trestní odpovědnosti jsou uvedeny v trestním zákoníku.

Trestný čin

Protiprávní čin, který trestní zákoník označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v tomto zákoníku. Základem trestní odpovědnosti je spáchaní trestného činu, tj. naplnění všech obligatorních znaků skutkové podstaty trestného činu.

Skutková podstata trestného činu

Souhrn objektivních a subjektivních znaků, které určují jednotlivé druhy trestných činů a odlišují je od sebe navzájem. Jde o znaky protiprávnosti, individuální objekt (chráněný zájem), objektivní stránka (jednání, následek a příčinný vztah mezi nimi), subjekt a subjektivní stránka (úmysl, nedbalost).

Jednotlivé trestné činy, jejich skutkové podstaty jsou uvedeny ve zvláštní části trestního zákoníku a všechny dotčené osoby jsou povinny se s nimi seznámit.

Trestný čin spáchaný právnickou osobou

Protiprávní čin spáchaný v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti, jednal-li tak

- a) statutární orgán nebo člen statutárního orgánu, anebo jiná osoba ve vedoucím postavení v rámci právnické osoby, která je oprávněna jménem nebo za právnickou osobu jednat
- b) osoba ve vedoucím postavení v rámci právnické osoby, která u této právnické osoby vykonává řídicí nebo kontrolní činnost, i když není osobou uvedenou v písmenu a)
- c) ten, kdo vykonává rozhodující vliv na řízení této právnické osoby, jestliže jeho jednání bylo alespoň jednou z podmínek vzniku následku zakládajícího trestní odpovědnost právnické osoby, nebo
- d) zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů, i když není osobou uvedenou v písmenech a) až c), jestliže jí ho lze přičítat.

Přičitatelnost spáchání trestného činu právnické osobě

Právnické osobě lze přičítat spáchání trestného činu, jestliže byl spáchán:

- a) jednáním orgánů právnické osoby nebo osob uvedených výše pod písm. a) až c), nebo
- b) zaměstnancem uvedeným výše pod písm. d) výše na podkladě rozhodnutí, schválení nebo pokynu orgánů právnické osoby nebo osob uvedených výše pod písm. a) až c) anebo proto, že orgány právnické osoby nebo osoby uvedené pod písm. a) až c) neprovedly taková opatření, která měly provést podle jiného právního předpisu nebo která po nich lze spravedlivě požadovat, zejména neprovedly povinnou nebo potřebnou kontrolu nad činností zaměstnanců nebo jiných osob, jimž jsou nadřizeny, anebo nečinily nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení následků spáchaného trestného činu.

Trestní odpovědnost právnických osob

Trestní odpovědnost právnických osob se týká veškerých zločinů nebo přečinů uvedených ve zvláštní části trestního zákoníku, s výjimkou trestných činů taxativně vyjmenovaných (§ 7 ZTOPO). Trestní odpovědnosti právnické osoby nebrání, nepodaří-li se zjistit, která konkrétní fyzická osoba jednala protiprávním způsobem (§ 8 odst. 3 ZTOPO). Trestní odpovědností právnické osoby není dotčena trestní odpovědnost fyzických osob a trestní odpovědností těchto fyzických osob není dotčena trestní odpovědnost právnické osoby (§ 9 odst. 3 ZTOPO). Právnická osoba se trestní odpovědností zproští, pokud vynaložila veškeré úsilí, které na ní bylo možno spravedlivě požadovat, aby spáchání protiprávního činu osobami uvedenými výše zabránila (§ 8 odst. 5 ZTOPO).

Přestupek

Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Odpovědnost právnické osoby za přestupek

Právnická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.

Pachatelem je též právnická osoba, která ke spáchání přestupku užila jiné právnické osoby nebo fyzické osoby odlišné od fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, jestliže tyto osoby nejsou za přestupek odpovědné.

Z judikatury NS: Za přičitatelné právnické osobě nelze považovat případy, kdy jednající osoba spáchá protiprávní čin sice fakticky jménem právnické osoby nebo v rámci její činnosti, ale takový čin je spáchán na úkor této právnické osoby. V takovém případě není smyslem zákona, aby byla vůči právnické osobě uplatňována trestní odpovědnost, a to přesto, že jinak platí obecný princip, že právnická osoba odpovídá za volbu osob oprávněných za ni jednat, jakož i osob, které za ní jednají. Je nutné zvažovat zejména povahu činu a záměr osoby, jednání za právnickou osobou v rámci trestného jednání, které by jí mělo být přičítáno, a to zejména při posuzování takových excesů za ni jednajících osob. V takovém případě je třeba uplatnit zásadu, že pokud byl čin v zásadě spáchán proti zájmům právnické osoby nebo na její úkor, nelze dovodit trestní odpovědnost takto poškozené právnické osoby, ale bude uplatněna pouze trestní odpovědnost osoby jednající. (Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 8 Tdo 972/2016, ze dne 27. 9. 2016)

Odpovědnost právnické osoby za přestupek není podmíněna zjištěním konkrétní fyzické osoby, která se považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě. Správní orgán není povinen zjišťovat konkrétní fyzickou

osobu, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, zejména tehdy, je-li ze zjištěných skutečností zřejmé, že k jednání zakládajícímu odpovědnost právnické osoby za přestupek došlo při činnosti právnické osoby.

Odpovědností právnické osoby za přestupek není dotčena odpovědnost za přestupek fyzických osob uvedených v odstavcích 1 a 2 § 20 zákona o přestupcích a odpovědností za přestupek těchto fyzických osob není dotčena odpovědnost právnické osoby za přestupek.

Přičitatelnost přestupku

Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje

- a) statutární orgán nebo člen statutárního orgánu
- b) jiný orgán právnické osoby nebo jeho člen
- c) zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení
- d) fyzická osoba, která plní úkoly právnické osoby
- e) fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti, nebo
- f) fyzická osoba, která za právnickou osobu jednala, jestliže právnická osoba výsledku takového jednání využila.

Jestliže ke spáchání přestupku zákon vyžaduje zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení pachatele, který je právnickou osobou, zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení nemusí být dány u fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě.

Zproštění odpovědnosti právnické osoby za přestupek

Právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila.

Právnická osoba se nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku.

Veškeré úsilí, které lze po právnické osobě spravedlivě požadovat

Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob konkrétně nespecifikuje, jaké úsilí (opatření a postupy) má právnická osoba vynaložit, aby zabránila spáchání protiprávního činu, a mohla se tak zprostit odpovědnosti za tento čin. V podstatě totéž lze konstatovat i v případě zákona o přestupcích, kde je obecný liberační důvod formulován obdobně jako v případě ZTOPO. Z důvodu předběžné opatrnosti proto společnost MONZAS koncipuje parametry Programu jako maximálně možné a považuje jej za komplexní systém obsahující veškerá opatření a postupy, která lze na společnosti MONZAS jako právnickou osobu spravedlivě požadovat, aby nejen zabránila spáchání protiprávního činu svými zaměstnanci, ale též aby jeho (s)spáchání mohlo být a bylo včas odhaleno, resp. aby došlo k odvrácení následků spáchaného trestného činu či přestupku. Společnost MONZAS považuje důsledné naplňování a respektování Programu za jednu ze svých priorit a za součást firemní kultury.

6. ODPOVĚDNOSTI A PRAVOMOCI

Odpovědnou osobou pro oblast CCP je compliance manager (CM).

CM je přímo řízen statutárním orgánem společnosti MONZAS.

Pozice CM je neslučitelná s pozicí jednatele.

Pokud není výslovně v Kodexu CCP či jiném vnitřním předpisu stanoveno jinak, plní úkoly CCP a odpovídá za jejich plnění CM.

CM musí při výkonu činností v rámci CCP vždy postupovat nezávisle a nestranně za účelem maximální objektivity a efektivity plnění cílů CCP.

Práva a povinnosti CM:

Vede školení problematiky CCP pro ostatní zaměstnance společnosti MONZAS.

Průběžně sleduje a vyhodnocuje plnění CCP a dle svých zjištění navrhuje jeho aktualizaci či změnu, případně další nápravná opatření. V pravidelných intervalech informuje statutární orgán společnosti MONZAS o plnění úkolů CCP.

Provádí interní vyšetřování při podezření na porušení CCP.

V případě potřeby má právo požadovat nezbytnou součinnost od všech zaměstnanců společnosti MONZAS, kteří jsou povinni mu ji bez zbytečného odkladu poskytnout, pokud tomu nebrání právní předpis nebo jiný důležitý zájem. Součinnost vyžaduje prostřednictvím vedoucího příslušného útvaru.

Odpovídá za přijetí odpovídajících nápravných opatření při porušení CCP. V případě nebezpečí z prodlení je oprávněn přijmout konkrétní nápravné opatření, které následně předloží statutárnímu orgánu společnosti MONZAS ke schválení.

Spolupracuje s ostatními útvary a zaměstnanci a poskytuje jim nezbytnou součinnost a konzultace.

Je styčnou osobou společnosti MONZAS pro orgány činné v trestním řízení a poskytuje jim potřebnou součinnost při úkonech trestního řízení nebo úkonech podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění.

Přijímá a vyhodnocuje podněty ke zlepšení CCP; každý útvar či zaměstnanec mají právo zaslat CM podnět týkající se plnění či zlepšení CCP. Každý zaměstnanec se může na CM v jakékoli věci týkající se CCP kdykoli obrátit, a to buď osobně, nebo prostřednictvím etické linky.

V rámci připomínkového řízení se vyjadřuje ke změnám vnitřních předpisů společnosti MONZAS z pohledu CCP. Průběžně sleduje vývoj právní teorie i aplikační praxe v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob a dbá na zachování souladu CCP s platnou legislativou a právní praxí.

Je povinen každému útvaru či zaměstnanci na vyžádání poskytnout materiály a relevantní informace k CCP, pokud tomu nebrání právní předpis či jiný důležitý zájem

Pozici CM musí zastávat osoba, která má potřebné znalosti a zkušenosti a je morálně kvalifikovanou osobou.

CM je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se při své činnosti v rámci CCP dozví, s výjimkou oznamovací povinnosti dle zákona a povinnosti informovat statutární orgán společnosti MONZAS případně další zainteresované osoby.

7. STRUKTURA CCP

CCP je komplexní soubor provázaných a vzájemně se doplňujících pravidel a opatření ve třech základních rovinách ochrany před protiprávním jednáním, které může být právnické osobě přičteno.

7.1 PREVENCE

Preventivní opatření směřují primárně k odstranění, či alespoň významnému snížení výskytu faktorů, které mohou vést ke spáchání protiprávního činu, nebo jeho spáchání umožňují či usnadňují.

7.1.1 Vnitřní předpisy

Jasně, praktické a snadno dostupné vnitřní předpisy pokrývající alespoň důležité a rizikové oblasti činnosti společnosti jsou jedním z nejdůležitějších preventivních compliance opatření. Musí srozumitelně a jednoznačně stanovit závazné organizační a funkční postupy činnosti v jednotlivých odborných oblastech tak, aby všem relevantním osobám poskytovaly pevné vodítko pro jejich činnost v dané oblasti. V každém okamžiku musí být v souladu s platnou a účinnou legislativou, tj. musí pružně reagovat na změny právních předpisů vyšší právní síly (zákony, vyhlášky atd.). Ucelený soubor takto koncipovaných předpisů tvoří pevný rámec činnosti společnosti MONZAS, neboť při jejich dodržování nemůže, resp. by nemělo dojít ke spáchání trestného činu či přestupku, který by mohl být společnosti MONZAS přičten. Z hlediska CCP jsou klíčovými vnitřními předpisy tento Kodex CCP a Etický kodex.

7.1.2 Informovanost

Společnost MONZAS považuje za důležité, aby všichni zaměstnanci byli v každý okamžik řádně a úplně seznámeni s pravidly a opatřeními CCP a s problematikou trestní odpovědnosti a rozuměli jim.

7.1.2.1 Školení

Společnost MONZAS zajišťuje informovanost svých zaměstnanců především prostřednictvím odborných školení a e-learningu. Cílem školení problematiky CCP je nejen seznámit zaměstnance s podstatou a jednotlivými nástroji programu, ale též rozšířit jejich povědomí v oblasti etického a právně konformního chování a zvýšit tak jejich schopnost nelegální či neetické jednání rozpoznat a minimalizovat tak riziko jeho vzniku. Vzhledem k tomu, že společnost MONZAS působí v silně konkurenčním prostředí a účastní se velkého množství veřejných zakázek, je vedle problematiky CCP a trestní odpovědnosti obecně kladen zásadní důraz na školení v oblasti protikorupční problematiky, oblasti veřejných zakázek a volné hospodářské soutěže.

Ve lhůtě jednoho roku od nabytí účinnosti tohoto Kodexu CCP, a následně každé dva roky, se všichni zaměstnanci společnosti MONZAS osobně a prokazatelně zúčastní školení CCP. Tato školení budou zaměřena jak na teoretickou část-podmínky trestní odpovědnosti, otázky trestní odpovědnosti právnických osob a následků porušení CCP, Etický kodex a protikorupční program, skutkové podstaty relevantních trestných činů a přestupků, indikátory trestné činnosti, problematiku hospodářské soutěže a účasti společnosti MONZAS ve veřejných zakázkách atd., tak na praktickou část-využití CCP v každodenní praxi a postup v modelových případech. Obsah školení bude srozumitelný a zapamatovatelný. Školení budou diferencována svým obsahem k jednotlivým pozicím v rámci organizační struktury společnosti MONZAS podle systematického vyhodnocení rizik.

Noví zaměstnanci budou s CCP seznámeni v rámci vstupního vzdělávacího bloku.

Organizaci a dokumentaci školení zajišťuje a odpovídá za ni statutární orgán společnosti MONZAS a administrativní ve spolupráci s úsekem compliance a bezpečnost.

7.1.2.2 Komunikace

Dalším nástrojem CCP pro oblast prevence je komunikace o CCP. Společnost MONZAS komunikuje CCP nejen interně svým zaměstnancům, ale i třetím osobám, zejména svým obchodním partnerům. Tuto komunikaci vnímá jako další důležitý krok k efektivnímu fungování CCP. Společnost MONZAS klade důraz na to, aby všechny osoby, které jakkoli participují na jeho činnosti, byly s CCP seznámeny, chápaly jeho obsah a účel a respektovaly jej.

Společnost MONZAS zajistí do jednoho roku od nabytí účinnosti tohoto Kodexu CCP, aby součástí jím uzavíraných obchodních smluv byla compliance doložka. Implementace této doložky do smlouvy je ze strany společnosti MONZAS žádoucí, avšak není obligatorní a vždy záleží na postoji druhé smluvní strany. Skutečnost, že druhá smluvní strana s uvedenou doložkou nebude souhlasit, není zákonným důvodem pro neuzavření příslušné smlouvy.

Společnost MONZAS v téže lhůtě zajistí, aby nedílnou součástí odesílaných emailových zpráv byla compliance doložka.

Vedoucí zaměstnanci společnosti MONZAS jsou povinni o CCP průběžně vhodným způsobem informovat své podřízené a zdůrazňovat CCP jako součást firemní kultury. Společnost MONZAS o CCP a novinkách v dané oblasti informuje na i internetových stránkách.

Každý zaměstnanec je oprávněn se kdykoliv obrátit s jakýmkoliv dotazem týkajícím se CCP na CM, který je povinen na dotaz řádně a bez zbytečného odkladu odpovědět.

7.1.3 Řízení rizik

Řízení rizik z hlediska CCP provádí a odpovídá za něj CM.

CM aktivně vyhledává a určuje riziková místa, systémové postupy a činnosti společnosti MONZAS (registr rizik) a funkční náplně (analýza rizikovosti pozic), při kterých může docházet ke spáchání trestného činu či přestupku nebo ke korupčnímu či neetickému jednání. Následně doporučuje vedení společnosti MONZAS opatření k jejich minimalizaci.

Systematické vyhodnocování rizik se týká celé problematiky trestní odpovědnosti. Probíhá průběžně, minimálně jednou ročně nebo při změně činnosti, pozice či právní úpravy.

Hodnocení rizikovosti jednotlivých činností či procesů musí odpovídat podmínkám vzniku trestní odpovědnosti za trestné činy, jejichž spáchání lze přičíst právnické osobě, a to v kauzálním vztahu k dané činnosti či procesu.

7.1.4 Další preventivní opatření

7.1.4.1 Prověřování smluvních partnerů

V zájmu naplnění cílů CCP a jeho efektivního fungování je důležité vědět, s jakými subjekty vstupuje společnost MONZAS do smluvních či jiných vztahů. Pro předcházení trestné činnosti je nezbytné, aby i tito obchodní partneři splňovali alespoň základní požadavky vyplývající z CCP.

Zaměstnanci společnosti MONZAS jsou povinni používat k prověřování obchodních partnerů výhradně legální prostředky, tedy především veřejně dostupné zdroje (obchodní rejstřík, insolvenční rejstřík, ARES, rejstřík pravomocně odsouzených právnických osob či případně další webové lustrace pomocí standardních vyhledávacích nástrojů). Zjištěné informace je třeba vyhodnocovat v celém kontextu i ve vzájemných souvislostech a posuzovat, zda je obchodní partner důvěryhodný a zda pro společnost MONZAS neplyne z případného smluvního vztahu nějaké nebezpečí.

7.1.4.2 Stanovení zásad řízení lidských zdrojů

Společnost MONZAS klade důraz na výběr svých zaměstnanců tak, aby jednotlivé pracovní pozice byly obsazovány uchazeči, kteří jsou nejen odborně erudovaní, ale mají též odpovídající morální kredit. Kvalitní výběr zaměstnanců je sám o sobě významným prvkem prevence protiprávního jednání.

Společnost MONZAS a příslušné odpovědné osoby jsou povinny důkladně prověřovat budoucí zaměstnance a další spolupracující osoby, zejména ty, které za společnost MONZAS jednají, prostřednictvím všech dostupných legálních nástrojů, a zjištěné informace důkladně vyhodnocovat.

Součástí hodnocení zaměstnanců ze strany jejich nadřízených musí být i posouzení souladu jejich jednání a chování s pravidly, definovanými Kodexem CCP, Etickým kodexem a dalšími interními předpisy.

7.1.4.3 Systém uchování informací

Společnost MONZAS dbá na řádnou dokumentaci a následnou archivaci veškeré své činnosti v souladu s platnou a účinnou legislativou tak, aby byly příslušné dokumenty kdykoli a v úplné formě zpětně dohledatelné a přezkoumatelné, k čemuž má zavedeny relevantní postupy upravené interními předpisy.

CM je oprávněn v odůvodněném případě nařídít, aby určité dokumenty nebyly skartovány, není-li to v rozporu s platnými právními předpisy.

7.1.4.4 Ostatní opatření

Další preventivní opatření jsou obsažena v jiných vnitřních předpisech k dílčím oblastem.

7.2 DETEKCE

Detekční opatření směřují ke včasnému rozpoznání a odhalení protiprávního či neetického jednání, případně k efektivnímu odstranění škodlivých následků takového jednání.

7.2.1 Etická linka

Společnost MONZAS má zaveden systém oznamování protiprávního jednání či porušení etických pravidel, a to prostřednictvím Etické linky (EL).

Garantem EL je compliance manager, který je odpovědný za řádné prověření každého oznámení a za navržení odpovídajících nápravných opatření.

Prostřednictvím EL může kdokoli podat oznámení o podezření či zjištění chování či jednání, které je v rozporu s právními předpisy nebo CCP. Naopak EL neslouží k oznamování mimořádných událostí, reklamací jakéhokoli druhu, ani, a to zejména, k vyřizování účtů mezi zaměstnanci apod.

Oznámení lze podat prostřednictvím emailu: pojkar@ak-pojkar.cz

Oznámení lze podat i anonymně, nicméně v této souvislosti je třeba upozornit, že bez identifikace oznamovatele, a tedy bez možnosti požádat jej o vysvětlení či doplnění informací uvedených v oznámení, se obvykle významně snižuje pravděpodobnost úspěšného vyšetření oznamované události.

Všechny informace uvedené v oznámení budou důsledně vedeny jako důvěrné a budou chráněny před zneužitím. Oznamovatel je zaručena anonymita a ochrana před diskriminací v souvislosti s jeho oznámením, a to i v případě, že se oznámené podezření nepotvrdí. Nebudou tolerována žádná odvetná opatření proti oznamovateli ze strany jeho nadřízených, kolegů ani dalších osob. Na druhou stranu, úmyslné oznámení nepravdivých či zkreslených informací bude striktně postihováno v souladu s příslušnými právními normami.

Společnost MONZAS se zavazuje, že nebude žádným způsobem vyhledávat elektronická data či jiné informace, které by mohly vést ke zjištění totožnosti anonymního oznamovatele, s výjimkou případů, kdy mu to ukládá zákon.

Každé oznámení bude důkladně prošetřeno a dle závažnosti zjištěných skutečností budou přijata odpovídající opatření. Výsledky šetření budou předloženy vedení společnosti MONZAS, případně předány příslušným orgánům. V případě, že oznamovatel poskytne své kontaktní údaje, bude o výsledku vyšetřování informován. Výsledky budou též v zobecněné anonymizované formě využity při pravidelných školeních zaměstnanců.

7.2.2 Oznamovací povinnost

Povinnost oznámit přípravu nebo páčání trestného činu nebo skutečnost, že trestný čin byl spáchán, je zakotvena v § 367 (Nepřekážení trestnému činu) a § 368 (Neoznámení trestného činu) trestního zákoníku. Tato povinnost se týká konkrétních vyjmenovaných trestných činů, z nichž naprostá většina sice nemá žádnou souvislost s činností společnosti MONZAS, nicméně jsou mezi nimi i některé závažné hospodářské či korupční trestné činy. Nepřekážení nebo neoznámení trestného činu není trestné (vyjma případů vyjmenovaných v zákoně), pokud tak nelze učinit bez značných nesnází, nebo pokud by oznamovatel sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání.

Překazít trestný čin lze např. jeho včasným oznámením státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu. Strana

Oznámení je třeba učinit „bez odkladu“. Oznamovací povinnost vzniká i v případě, kdy oznamovatel nezná pachatele, který trestný čin spáchal.

Oznamovací povinnost nemá pouze advokát nebo jeho zaměstnanec, který se o spáchání trestného činu dozvěděl v souvislosti s výkonem advokacie nebo právní praxe, a duchovní registrované církve a náboženské společnosti s oprávněním k výkonu zvláštních práv, dozví-li se o spáchání trestného činu s výkonem zpovědního tajemství.

Oznamovatel je oprávněn kdykoli učinit oznámení o podezření ze spáchání trestného činu přímo státnímu zástupci či policejnímu orgánu, kteří jsou povinni takové oznámení přijmout a následně oznamovatele, pokud o to požádá, v zákonné lhůtě vyrozumět o provedených opatřeních.

7.2.3 Monitoring a kontrola

7.2.3.1 Monitoring a reporting

Funkčnost CCP je průběžně sledována a vyhodnocována, a v případě potřeby jsou jeho parametry modifikovány tak, aby byl stále maximálně účinný. Za tímto účelem je prováděn průběžný monitoring programu, za který odpovídá CM.

CM zpracovává minimálně 1x za rok pravidelnou hodnotící zprávu, obvykle za uplynulý kalendářní rok, kterou předloží nejpozději do 31. 3. k projednání vedení společnosti MONZAS. Vedení společnosti MONZAS zprávu projedná a případně přijme odpovídající opatření či stanoví úkoly pro další období.

Zpráva o plnění CCP obsahuje nejméně:

- výčet a stručný popis obsahu oznámení na podezření z nelegálního nebo neetického jednání včetně výsledků interního vyšetřování
- výčet a stručný popis provedených compliance auditů včetně jejich závěrů
- posouzení účinnosti jednotlivých nástrojů CCP
- informace o vzdělávání v oblasti CCP
- základní shrnutí přijatých opatření a identifikace rizik
- novinky v oblasti CCP
- hodnocení účinnosti CCP s návrhem jeho aktualizace.

7.2.3.2 Kontrola a interní vyšetřování

Kontrola plnění nastavených pravidel CCP je realizována jednak prostřednictvím plánovaných compliance auditů, prováděných zejména v nejrizikovějších oblastech činnosti společnosti MONZAS (obchod a služby, centrální nákup, realizační divize...), a jednak interním vyšetřováním na základě podnětu či vlastních poznatků CM.

Každé oznámené či jinak detekované podezření musí být prošetřeno. Vyšetřování musí být zahájeno bez zbytečného odkladu a musí být vedeno transparentně, rychle, důkladně, objektivně a s plným respektem k osobnostním právům všech zúčastněných osob. Při vyšetřování je ctěna presumpce nevinny a je dbáno na ochranu osobních údajů všech zúčastněných osob. Celý průběh vyšetřování je veden jako důvěrný, s jeho výsledky může

být seznámeno pouze vedení společnosti MONZAS, podezřelý a jeho přímý nadřízený a oznamovatel, pokud uvedl svou totožnost.

Osoba provádějící interní vyšetřování (obvykle CM) postupuje tak, aby byl co nejefektivněji zjištěn skutkový stav věci v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí. K tomu je oprávněna vyžadovat součinnost všech dotčených subjektů včetně oznamovatele, pokud je to možné a potřebné k řádnému objasnění věci. Všichni zaměstnanci společnosti MONZAS jsou povinni takovou součinnost poskytnout, pokud tomu nebrání jiný právní předpis.

Osoba provádějící interní vyšetřování hodnotí informace a dokumenty podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a v souladu s právním řádem a vnitřními předpisy.

Pokud z provedeného interního vyšetřování vyplývá důvodné podezření ze spáchání trestného činu, musí být bez zbytečného odkladu přijata opatření k zabránění spáchání nebo dokonání trestného činu, případně k odvrácení následků spáchaného trestného činu, není-li to možné, tak alespoň k oznámení podezření orgánům činným v trestním řízení. V případě podezření na jiné nelegální či neetické chování musí být navržena taková opatření, která budou vhodně reagovat na vzniklou situaci a do budoucna vyloučí nebo alespoň výrazně omezí riziko obdobného porušení pravidel. Pokud z provedeného prověření nevyplývá konkrétní skutečnost odůvodňující podezření na porušení CCP či etických nebo jiných pravidel, bude prověřování ukončeno bez návrhového opatření a oznámení uloženo.

O průběhu a výsledku interního vyšetřování je vždy zpracována písemná zpráva.

7.2.4 Další nástroje detekce

7.2.4.1 Obecná detekční povinnost

Všichni zaměstnanci jsou povinni věnovat pozornost jakýmkoli událostem na svém pracovišti, které se zjevně odchyľují od standardního a předem očekávatelného průběhu nebo od předepsaných postupů. V případě podezření na nelegální či neetické jednání nadřízeného, podřízeného, kolegy či jiné osoby jsou povinni takové jednání oznámit CM.

7.2.4.2 Indikátory nelegálního jednání

Pro zjednodušení detekce deliktního jednání obsahuje CCP podpůrnou pomůcku ve formě přehledu možných indikátorů nelegálního jednání, který je neveřejnou přílohou tohoto Kodexu CCP a je všem zaměstnancům k dispozici. Jedná se o varovné indicie, které samy o sobě sice nejsou důkazem nelegálního jednání, nicméně můžou takové jednání signalizovat, zejména v souvislosti s nejrůznějšími formami korupce. Všichni zaměstnanci mají povinnost se s indikátory seznámit a jejich případný výskyt nepřehlížet. V případě pochybností se doporučuje kontaktovat CM a věc konzultovat.

7.2.4.3 Příkaz nadřízeného

Každý zaměstnanec má právo odmítnout příkaz či pokyn svého nadřízeného, pokud má důvodnou obavu, že by jeho splněním mohlo dojít k porušení zákona nebo interního předpisu, nebo etických pravidel. V takovém případě je povinen bezodkladně, jakmile to okolnosti dovolí, věc oznámit CM, který předmětný příkaz posoudí a přijme odpovídající opatření. CM je povinen své stanovisko poskytnout v nejkratší možné době.

7.3 REAKCE

V případě zjištění protiprávního či neetického jednání jsou všechny zainteresované osoby povinny postupovat tak, aby byla bez zbytečného odkladu přijata taková opatření, která zabrání spáchání nebo dokonání trestného činu nebo alespoň odvrátí či sníží jeho následek, anebo která povedou k nápravě jiného deliktního jednání, zabránění vzniku škody či její minimalizaci.

Za relevantní opatření lze považovat zejména zahájení interního vyšetřování, oznámení orgánům činným v trestním řízení nebo správním orgánům, informování příslušných útvarů, vydání pokynu k zahájení nebo naopak zastavení určité činnosti atd. Následně musí být provedena analýza příčin deliktu a v případě potřeby navržena revize interních předpisů a postupů tak, aby byla vyloučena či co nejvíce eliminována možnost opakování deliktního jednání.

Uvedené osoby jsou povinny současně postupovat tak, aby nedošlo ke ztrátě či znehodnocení stop a dalších věcí materiální i nemateriální povahy, které mohou sloužit jako důkazy deliktního jednání v případě dalšího řízení. Za včasnost reakce na zjištěné porušení CCP odpovídá především CM.

7.3.1 Následky zjištěného nelegálního či neetického jednání

Každé prokázané protiprávní či neetické jednání zaměstnance společnosti MONZAS musí mít za následek adekvátní postih pachatele. V závislosti na závažnosti provinění je možné v zásadě zvažovat tři hlavní způsoby řešení:

- projednání provinění ze strany nadřízeného, včetně vysvětlení, jak postupovat v dané situaci, aby již nedocházelo k opakování deliktního jednání
- postih v rámci pracovněprávního vztahu, v souladu s platnými právními předpisy, zejména zák. č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění, a vnitřními předpisy
- oznámení o podezření ze spáchání trestného činu či přestupku orgánu činném v trestním řízení nebo správnímu orgánu.

Uvedené postupy lze též vzájemně kombinovat, vždy je však nutné respektovat zásadu přiměřenosti.